

Title:

Gradski muzej Senj

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Grad Senj

Activities:

Djelatnosti muzeja

Place:

Senj

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Gradsko komunalno društvo Senj d.o.o.

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Grad Senj

Activities:

Skupljanje neopasnog otpada

Place:

Senj

Person legal status:

javno trgovačko društvo

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

2013 g.

Title:

Gržanić, Josip

Person type:

Osoba

History:

Josip Gržanić (Senj, 19.03.1845. - Gospić, 29.10.1907.), političar. Gimnaziju je završio 1865. u Senju, gdje 1865–66. kao eksternist studira teologiju, a pravo završava 1870. na zagrebačkoj Pravoslavnoj akademiji. Jedan je od 37 potpisnika adrese pravaške mladeži koja je 28.03.1867. upućena A. Starčeviću. Po završetku studija radi kraće vrijeme pri financijskom ravnateljstvu u Zagrebu. God. 1872. vraća se u Senj i zapošljava se kao veliki bilježnik u gradskoj upravi. Privremeno je suspendiran 1876. zbog lažne prijave da je riječju uvrijedio kralja. U gradskoj upravi radi do 1882. kada podnosi ostavku zbog neslaganja s novim gradonačelnikom i sucem, vjerojatno zbog svojih pravaških gledišta koje je izražavao i u listu Primorac, te postaje ravnateljem Senjske štedionice. Zastupao je senjske gospodarske, osobito brodarske i prometne interese, koje su ugrožavali favoriziranje riječke luke i konkurencija bakarskog brodarstva. Na naknadnim izborima za Hrvatski sabor 1885. bio je izabran zastupnikom kotara Ivanić. U Saboru je interpelacijama upozoravao na probleme i potrebe Senja.

S D. Starčevićem je optužen, osuđen 18.12. i u bjelovarskom zatvoru utamničen do 18.05.1886. godine zbog skandala koji je izbio u Saboru. Riječ je o potajnom prebacivanju dijela arhivskih spisa (što je učinjeno po odluci bana K. Khuena Héderváryja) iz Zagreba u Budimpeštu te je ban 05.10.1885. izjavio da spisi, doduše, pripadaju Hrvatskoj, ali on sumnja "da li je to bio pošten posjed". Izbila je žestoka svađa u kojoj je Gržanić bana udario nogom pri njegovu pokušaju napuštanja sabornice. Kako je Gržanić osudom izgubio i građanska prava, u Sabor se nije vratio, a u Senju se na čelu Štedionice do kraja života zauzimao za gospodarski napredak Senja. Među pravašima je od tada uživao neprijeporan autoritet, a u građanstvu i golemu popularnost. U Gržanićevo čast izrađena je povelja s čizmom kao simbolom njegova postupka te više čizama od različitog materijala, čak i od stakla, na spomen toga događaja.

Place:

Senj

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1845-1907 g.

Functions:

Političar

Title:

Grad Senj

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Opće djelatnosti javne uprave

Place:

Senj

Person legal status:

lokalna i područna uprava

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1993 g.

Person organization:

Gradonačelnik;
Gradsko vijeće;
Kolegij gradonačelnika.

Title:

Brletić, Mato

Person type:

Osoba

History:

Mato Brletić, učitelj crtanja i krasopisa. Bio je učitelj u Otočcu od oko 1858. do 1861. te u Senju oko 1864., gdje je kao nadučitelj osnovne škole 1876/77. poučavao krasopis i risanje u tamošnjoj gimnaziji. Godine 1861. izradio je i izdao obojenu litografiju – vedutu Otočca. Na I. gospodarskoj izložbi u Zagrebu 1864. izložio je uz vlastite radove (pogled na Senj, dvije morske životinje, djevojke u narodnoj nošnji) i radove svojih đaka. Objavio je udžbenik Predpisi za krasopis srpskim i pismeni u naših pučkih učionah (Senj 1869.).

Place:

Otočac

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Functions:

Crtač

Title:

Vranyczany-Dobrinović, obitelj

Person type:

Obitelj

History:

Dobrinovići se spominju početkom 13. stoljeća u Bosni, gdje su 1391. godine dobili plemstvo. U 15. st. prebjegli su pred Turcima u Dalmaciju i naselili se u Vranjicu pokraj Splita. Po tom je mjestu Manojlo Dobrinović od splitskoga gradskog vijeća 1454. godine dobio naslov patricija pod imenom Vranjican. Patricijat je potvrdio i mletački dužd. U 16. stoljeću, nakon pada Klisa, Vranjicani odlaze na otoke Hvar i Brač. Na Hvaru se nastanjuju u Starom Gradu te počinju nositi pridjevok Vragnizan.

Kada je nakon Požunskog mira 1805. godine, Hvar s ostalom Dalmacijom pripao Francuskoj, obitelj Vranjican je skupila oko dvije tisuće otočana i potjerala Francuze. No, Bečkim mirom 1809. godine Francuzi su se vratili, a braća Ambroz stariji i Ivan te njihov bratić Šime Vranjican i brojna rodbina, odlučili su se na odlazak. Bojali su se osvete Francuza, koji su im konfiscirali imovinu i osudili Šimina sina Juru na smrt. Ambroz stariji naselio se u Severinu na Kupi, Ivan stariji u Senju, Šime u Zagrebu, a nakon odlaska Francuza 1815. godine u Rijeci. Šimini sinovi Nikola i Ambroz mlađi otišli su u Karlovac, Matija i Ivan mlađi u Senj, a Jure u Rijeku.

Za zasluge učinjene na Hvaru, kralj Franjo II. dodijelio im je godišnju rentu od 1000 zlatnih kruna. Pod geslom Fratrum concordia, obogativši se trgovinom, Šimini sinovi osnovali su obiteljsku trgovačku zajednicu sa sjedištem u Karlovcu te podružnicama u Rijeci i Senju, a koja se bavila izvozom žita, drvne građe i bačvarskih dužica širom Sredozemnog i Crnog mora, atlantskih luka, Engleske i drugih zemalja.

Nakon ekonomskog jačanja obitelji uslijedilo je društveno i staleško napredovanje. Ambrozu st. i Ivanu st. potvrđeno je 1822. godine staro plemstvo, a njihovi potomci su 1827. godine dobili ugarsko-hrvatsko plemstvo. Šime i njegov sin Jure postali su riječki patriciji 1833. godine, a godine 1837. Šimi i petorici njegovih sinova podijeljeno je staro ugarsko-hrvatsko plemstvo, zapravo indigenat, dok se prezime Vranjican mađariziralo u Vranyczany. Ambroz ml. je 1846. godine u Beču zajedno sa svojom braćom dobio viteški stalež s prezimenom Dobrinović, čime je vraćeno staro obiteljsko ime. Godine 1862. petoro je braće Vranyczany-Dobrinović dobilo barunat. Ambroz mlađi (1801. - 1870.) istaknuo se kao vješt trgovac (1833. godine u Karlovcu je otvorio veletrgovinu žitom i drvima), a uživao je i veliki ugled među ilircima. Uz Ljudevita Gaja i Ivana Kukuljevića bio je član odbora koji je 1848. predložio Josipa Jelačića za bana. Njegov ugled i utjecaj u Beču imao je veliku važnost u kriznom razdoblju od 1843. do 1845. godine, kao i u razdoblju revolucije 1848. - 1849. Obnašao je i dužnost načelnika financijskog odjela Banske vlade (1848. - 1850.), te predsjednika Matice ilirske (1851. - 1858.). S biskupom Strossmayerom 1860. godine se u Državnom vijeću u Beču zauzimao za autonomiju Hrvatske i njezino ujedinjenje s Dalmacijom. Financijski je pomogao osnivanje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (danas Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti) i kazališta te drugih kulturnih i nacionalnih institucija.

Godine 1862. njemu i četvorici njegove braće podijeljen je nasljedni barunat s geslom Fratrum concordia. Obitelj Vranyczany-Dobrinović posjedovala je početkom 19. stoljeća imanja oko Karlovca i Severina na Kupi, a 1840. kupila je i posjed Rakitje u blizini Zagreba te osam godina kasnije i Kastav. U Zagrebu su članovi obitelji Vranyczany-Dobrinović izgradili nekoliko palača (danas zgradu Moderne galerije na Zrinjevcu izgradio je Ljudevit (Luj) Vranyczany-Dobrinović). Ambroz ml. i njegova kći Klotilda, udana grofica Buratti, bili su vlasnici palače Dverce na Gornjem Gradu. Potkraj 19. stoljeća kupili su i najljepše zagorske dvorce. Janko je kupio Začretje (1887.), vlastelinstvo Sv. Križ, te kurije Šenjugo i Puhakovec, njegov brat Ernest 1882. godine Mirkovec, a brat Viktor dvorac u Gornjoj Bedekovčini. Jankov i Ernestov bratić Luj (graditelj palače na Zrinjevcu) kupio je dvorac Oroslavje gornje, a njegov brat Vladimir dvorac Laduč. Braća Ambroza ml. začetnici su obiteljskih grana: Nikola (1804. - 1876.), Matija (1800. - 1870.) i Ivan (1806. - 1865.). Nikolini su potomci živjeli

u Zagrebu te su do Drugog svjetskog rata posjedovali dobra Oroslavje (od 1885.) i Laduč (od 1882.). Severinska je grana u muškoj lozi izumrla s Manojlom 1891. godine. Viktorov unuk Janko Vranyczany-Dobrinović (rođen 1920.) bio je od 1990. godine ministar za turizam u Vladi Republike Hrvatske, a od 1992. godine veleposlanik u Bruxellesu.

Place:

Starigrad (o. Hvar)

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1201 g.

Title:

Dječji vrtić Travica

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Grad Senj

Activities:

Predškolsko obrazovanje

Place:

Senj

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Centar za socijalnu skrb Senj

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Ostale djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja, d. n.

Place:

Senj

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Cihlar, Vatroslav Slavko

Person type:

Osoba

History:

Vatroslav Slavko Cihlar (03.08.1896. - 02.01.1968.), publicist i prevoditelj. Otac Sebald, učitelj, na nagovor A. Šenoa dolazi 1865. iz Praga u Kraljevicu, a 1878. preselio se u Senj. Brat je književnika Milutina (pseud. Nehajev). Osnovnu školu polazio je u Senju (1902.-06.), a Nautičku školu u Bakru (1906.-12.), iz koje je isključen zbog sudjelovanja u štrajku srednjoškolaca. Školovanje je nastavio u Kotoru (1912.-13.), gdje je i maturirao. Od 1912. bavio se novinarstvom. Uz novinske članke pisao je književne, kazališne i glazbene eseje. Prevodio je s njemačkoga, francuskoga i španjolskoga.

Place:

Senj

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1896-1968 g.

Person organization:

Sin Sebald i Ludmile rođ. Polić, brat hrvatskog književnika Milutina Cihlara - Nehajeva. Ludmila Polić je bila iz poznate brodovlasničke trgovačke i pomorske kraljevičke obitelji Polića. Braća su joj bili: Nikola Polić, koji je u Chicagu osnovao prvi hrvatski list u Americi pod nazivom „Chicago“; Martin Polić, poznati hrvatski novinar; Stjepan Polić, profesor na Realnoj gimnaziji u Ljubljani i novinar feljtonist; Lojze Polić i Bogoljub Polić, pomorski kapetani; Vinko Polić, koji je kao pomorski kapetan emigrirao u Chicago. Vatroslav - Slavko Cihlar je imao sina Zvonimira sa ženom Wally rođ. Marquart, koji se kao odrastao iselio u Brazil.

Functions:

Od 1912. se bavio novinarstvom: suradnik je omladinskog časopisa Novi život (Rijeka), Riječkog novog lista i Preporoda (Ljubljana). U Kraljevici kao srednjoškolac osniva Pučku knjižnicu i Hrvatsku čitaonicu „August Šenoa“. Pripadao je revolucionarnoj omladini jugoslavenskog usmjerenja. Poslije mature počeo je ploviti, ali je početkom rata (1914.) mobiliziran i upućen u domobransku jedinicu u Karlovac. Zajedno s A. Barcem i A. Tomašićem bio je osnivač i urednik Nakladnog zavoda „Jug“ u Zagrebu (1917.), koji je osim Matoševih Feljtona i Eseja (1917.), Krležinih Pjesama II (1918.) i Pjesama III (1919.), Cesarčevih Stihova (1919.), revije Plamen (1919.) izdao knjige i drugih naprednih pisaca. O izdavačkoj djelatnosti „Juga“ objavio je memoarski zapis Književnost iza rešetaka (Riječka revija, 1961,³⁴). Poslije zabrane „Juga“ (1919.) odlazi u Pariz, zatim Milano i Rim. Radi kao prevodilac u socijalističkim novinama Avanti (Milano 1920.), a zatim je dopisnik tih novina iz Beograda. Odatle je protjeran te odlazi u Beč (1921.) i Frankfurt na Majni (1922.), gdje studira sociologiju i kulturnu povijest. Vrativši se u Zagreb, u Borbi je 1923. objavio seriju Pisma iz Njemačke s temama o „sablasti monarhije“ te pojavi nacionalsocijalističkog

pokreta u Njemačkoj kao opasnosti za evropsku demokraciju. Bio je član uredništva Hrvata (1924.-29.), gdje je objavio seriju feljtona o političkim i kulturnim temama pod nazivom Na vršku pera (1925.), te Obzora (1924.), gdje piše o umorstvu Giacoma Matteotija i talijanskom fašizmu. Kao novinar putuje Austrijom, Čehoslovačkom, Francuskom, Italijom, Njemačkom i Švicarskom. Kad je Hrvat zabranjen, uhapšen je i 3 mjeseca provodi u zatvoru. Poslije proglašenja diktature (1929.) živi u raznim mjestima u Njemačkoj do 1937., kada odlazi u Švicarsku. U Berliner Tageblattu (1930.) piše o zločinima monarho-fašističke diktature kralja Aleksandra (Das Inferno der Belgrader Diktatur). Vraća se u zemlju 1938., radi u Presbirou u Beogradu, a zatim u Zagrebu. Od 1941. do 1945. živi u Zagrebu i povlači se iz javnog života.

Title:

Turistička zajednica Grada Senja

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Grad Senj

Activities:

Djelatnosti poslovnih organizacija i organizacija poslodavaca

Place:

Senj

Person legal status:

ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Magdić, Mile

Person type:

Osoba

History:

Mile Magdić (29.09.1847. - 03.02.1931.), hrvatski povjesničar. Osnovnu školu polazio u Ogulinu, Rakovici i Rakovcu, gimnaziju u Senju, a fakultet u Grazu. Godine 1872. postavljen za namjesnog učitelja u Kr. velikoj realci u Zagrebu. Sljedeće godine imenovan za gimnazijskog učitelja u Senju. Godine 1877. zastupstvo grada Senja imenovalo ga je počasnim građaninom radi ponovnog uređivanja gradskog arhiva i izdavanja knjige "Topografija i povijest grada Senja". Deset godina kasnije (1887.) imenovan ravnateljem senjske gimnazije. Bavio se i literarnim radom, a objavio je i niz povijesnih studija.

Place:

Senj

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1847-1931 g.

Functions:

Povjesničar

Title:

Jemeršić, Pavao

Person type:

Osoba

History:

Pavao Jemeršić (12.01.1853. - 28.04.1921.), filozofski pisac i pedagog. Završio nadbiskupsku gimnaziju 1873. te diplomirao klasičnu filologiju, slavistiku i filozofiju 1878. na Mudroslovnom fakultetu u Zagrebu. Te godine namjesni je učitelj, potom 1879–81. pravi, a 1882–88. gimnazijski profesor u Senju te u Varaždinu do 1896., kada prelazi u donjogradsku gimnaziju u Zagrebu. Ondje nakon umirovljenja 1909. nastavlja predavati u ženskoj realnoj gimnaziji. Zanimao se za narodne običaje, skupljao rodbinsko nazivlje, pisao filozofsko-pedagoške i sociološko-psihološke crtice i članke o "biologiji duše", Sokratu, logici, ljubavi, ljudskoj težnji za srećom, raspravljao o školskim programima, metodici učenja, problemima stjecanja novih znanja izvan redovitoga školovanja te se kao član Društva srednjoškolskih profesora zauzimao za osnivanje učeničkih domova, dobrotvornih zaklada i za skrb o ratnoj siročadi. Objavljivao u Programu Kr. više gimnazije u Senju (1882–84.), Pobratimu (1891–93., 1895–96.), Nastavnom vjesniku (1901–02., 1905., 1907–10.), Zborniku za narodni život i običaje Južnih Slavena (1904.), Hrvatskoj prosvjeti i Narodnoj zaštiti (1919.).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1853-1921 g.

Functions:

Prosvjetni radnik, književnik, filozof

Title:

Ježić, Ivan Krstitelj

Person type:

Osoba

History:

Ivan Krstitelj Ježić (07.11.1746. - 06.05.1833.), biskup. Gimnaziju završio u isusovaca u Rijeci, a filozofsko-teološki studij, uz pomoć ujaka Ivana Krstitelja Kabalina, tadašnjega ličko-krbavskoga arhiđakona, na Sveučilištu u Grazu, gdje je 1771. promoviran u doktora filozofije i teologije. Za svećenika zaređen u Beču 1769. godine. Prvo je bio kapelan u Ličkom Novom, potom u Novom u Vinodolu, gdje je 1773. postao župnikom i kanonikom, a 1782. modruškim arhiđakonom. Na poč. 1788. imenovan je pomoćnim biskupom s pravom nasljedstva, a nakon smrti senjsko-modruškoga biskupa A. A. de Piccardija postao je rezidencijalnim senjsko-modruškim biskupom. Područje svoje biskupije pohodio je više puta i o tom slao izvješća u Rim (1795., 1802., 1814., 1819., 1822. i 1826.).

Place:

Rijeka

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1746-1833 g.

Functions:

Senjski biskup, pisac

Title:

Arhivski sabirni centar Senj

Person type:

Ustrojstvena jedinica

Founder:

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske

Activities:

Djelatnosti knjižnica i arhiva

Place:

Senj

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno